

Fjala e mirë ngjitet tek Allahu dhe puna e mirë e ngre atë

es-Sujuti, *ed-Durr el-Menthur*

Një nga punimet e çmueshme të Xhelal ed-Din es-Sujuti në shërbim të Kuranit është *ed-Durr el-Menthur*, një libër që përmbledh shpjegimet e Kuranit të përcjella nga pejgamberi ﷺ, nga sahabët dhe nga tabi'inët. Kjo në vijim është një shpjegim i plotë i ajetit vijues në suren Faatir:

“Tek Ai ngjitet e folura e mirë dhe puna e mirë e ngre atë.” (Faatir, 10)

Është përcjellë nga Abd ibn Humejd, Ibn Xherir, Ibn el-Mundhir, et-Taberani, el-Hakim (i cili e cilësoi si *sahih*), dhe el-Bejheki në *es-Esmaa wel-Sifaat* se Ibn Mes'ud tha:

“Kur një rob musliman thotë *subhaneAllah we bihamdihi, el-hamdulillah, la ilahe ila'Allah, Allahu ekber* ose *tebaarekAllah*, një engjëll vjen dhe merr këto fjalë dhe i fut nën krahun e tij, pastaj ngrihet me to lart në qiell. Nuk mbetet ndonjë grup engjëjsh pranë të cilit kalon me këto fjalë që nuk i luten Allahut për ta falur shprehësin e tyre. Engjëlli vazhdon kësisoj, derisa t'i sjellë ato fjalë mu te Fytyra e er-Rahmaanit (Allahut).”

Pastaj Ai recitoi:

“Tek Ai ngjitet e folura e mirë dhe puna e mirë e ngre atë.” (Faatir, 10)

Është përcjell lidhur me këtë ajet nga Ibn Merdewejh dhe el-Dejlemi, nëpërmjet Ebu Hurejres, se pejgamberi ﷺ tha:

“Kjo ka të bëjë me thënien *subhaneAllah, el-hamdulillah, la ilahe ila'Allah, Allahu ekber*. Kur robi thotë këto fjalë, një engjëll i mban nën krahun e tij, derisa t'i çojë mu te Fytyra e er-Rahmaanit.”

Është përcjellë nga Ibn Xherir, Ibn el-Mundhir, Ibn ebi Hatim, dhe el-Bejheki në *es-Esmaa wel-Sifaat* se Ibn Abas tha:

“Tek Ai ngjitet e folura e mirë ... kjo është kujtimi i Allahut ﷻ me përmendje.

... dhe puna e mirë e ngre atë ... D.m.th. kryerja e detyrave fetare.”

Pra, kushdo që kujton Allahun ndërsa përmbush detyrimet fetare, veprimet e tij bartin kujtimin e Allahut dhe ngrihen me të deri te Ai. Por, kushdo që kujton Allahun pa përmbushur detyrimet fetare, e folura e tij u referohet veprimeve të tij dhe gjykohet sipas tyre. Dhe veprimet e tij kihen parasysht më shumë.

Është përcjellë nga Adam ibn Ebu iljaas, el-Firjaabi, Abd ibn Humejd, Ibn Xherir, dhe el-Bejheki në *es-Esmaa wel-Sifaat* se Muxhahidi tha lidhur me këtë ajet:

“Vepra e mirë e ngre të folurën e mirë. Dhe el-Firjaabi përcolli diçka të ngjashme nga Sa'id ibn Xhubejr.”

Ibn ebi Hatim përcolli se Shehr ibn Xhewsheb tha për thënien e Allahut:

“Tek Ai lartësohet e folura e mirë ... Kjo është Kurani.”

Ibn ebi Hatim përcolli se Matar tha lidhur me thënien e Allahut:

“Tek Ai lartësohet e folura e mirë ... Kjo është dua.”

Është përcjellë nga Ibn el-Mubarek, Abd ibn Humejd, dhe el-Mundhir se el-Hasan el-Basri komentoi këtë ajet duke thënë:

“Veprat e mira ngritin të folurën e mirë tek Allahu. Thëniet e njeriut u referohen veprimeve të tij për verifikim. Nëse përputhen, e folura ngrihet, përndryshe refuzohet.”

Është përcjellë nga Ibn el-Mubarek, Sa'id ibn Mensur, Abd ibn Humejd, Ibn el-Mundhir, Ibn ebi Hatim, dhe el-Bejheki në *el-Shu'ab* se ed-Dahhaak komentoi këtë ajet duke thënë:

“Puna e mirë ngre të folurën e mirë.”

Është përcjellë nga Sa'id ibn Mensur, Ibn Xherir, Ibn ebi Hatim, dhe el-Bejheki në *el-Shu'ab* se Shehr ibn Xhewsheb komentoi këtë ajet duke thënë:

“Puna e mirë ngre të folurën e mirë.”

Ibn el-Mundhir përcolli se Bilal ibn Sa'd tha:

“Njeriu mund të bëjë një obligim të vetëm nga obligimet e ndryshme ndërsa shpërfill të tjerat, pastaj shejtani vazhdon t'ia rrisë shpresat dhe t'ia zbukurojë këtë në sytë e tij, derisa ai të mos përfytyrojë gjë tjetër veç xhenetit. Pra, para se të bësh ndonjë punë, ndalu dhe shih çfarë synon me të në të vërtetë. Nëse puna është sinqerisht për Allahun, vazhdo; nëse është për diçka tjetër veç Allahut, mos e lodh veten me të, se s'do të të bëjë dobi. Kjo sepse Allahu nuk pranon ndonjë vepër që nuk bëhet sinqerisht për Të. Allahu tha:

“Tek Ai ngjitet e folura e mirë dhe puna e mirë e ngre atë.” (Faatir, 10)

Abd ibn Humejd dhe Ibn Xherir përcollën se Katadeh komentoi këtë ajet duke thënë:

“Thëniet nuk pranohen pa veprimet (përkatëse).”

Dhe el-Hasan el-Basri tha:

“Nëpërmjet veprimeve, Allahu e pranon (të folurën).”

Ibn Mubarek përcolli se Katadeh tha:

“... dhe puna e mirë e ngre atë ... Allahu ia ngre lart punën e mirë atij që e bën.”

Është përcjellë nga Abd ibn Humejd dhe el-Bejheki në *el-Shu'ab* se el-Hasan el-Basri tha:

“Imani nuk është thjesht dëshirim i një gjëje ndërsa nuk bën gjë për të. Imani është diçka që zë vend në zemër dhe e vërtetojnë veprat. Kushdo që thotë diçka të mirë dhe bën veprime jo të mira, Allahu do të refuzojë të folurën e tij; kushdo që thotë diçka të mirë dhe bën veprime të mira, Allahu do t’ia ngre veprimet. Kjo sepse Allahu tha:

“Tek Ai ngjitet e folura e mirë dhe puna e mirë e ngre atë.” (Faatir, 10)

Është përcjellë nga Abdu-Rrezaak, Ibn ebi Shejbeh, dhe el-Bejheki në *Sunenin* e Tij se Ibn Abas u pyet nëse gruaja, qeni dhe gomari prishin namazin, kur kalojnë përpara atij që fal namaz, dhe ai u përgjigj:

“Tek Ai ngjitet e folura e mirë dhe puna e mirë e ngre atë. Pra, këto gjëra nuk zhvlerësojnë namazin, ndonëse janë të papëlqyeshme.”

(*ed-Durr el-Menthur* 12/257-261)